

КАЗУС №

На 14.04.2012 год. в с.Пчелари Иван Иванов отишъл на гости в дома на приятеля си Петър Петров. Двамата се почерпили с алкохол и към 17 часа решили да отидат на лов за едър дивеч - елени - лопатари в гората край околните села. Двамата не били ловци, нямали разрешение за право на лов, нито надлежно разрешително за ловуване на какъвто и да било дивеч, а и към същия период ловът на елени - лопатари бил забранен съгласно Закона за лова и опазване на дивеча. В дома си домакинят Петър Петров държал фабрична ловна пушка едноцевка калибър 16x70 и 12 бр. ловни патрона за нея. Същите намерил преди около една година и оттогава съхранявал. За държането им нямал надлежно разрешение от органите на МВР.

Петър Петров взел ловната пушка заедно с боеприпасите за нея, а така също и притежаван от него ловен нож, и двамата с Иван Иванов се придвижили на автостоп до местността между околните села, където навлезли в гората. Ловната пушка и патроните носел Петров. Скоро двамата видели два елена - лопатари. Иванов, който също нямал надлежно разрешително от органите на МВР за придобиване и държане на огнестрелно оръжие, помолил Петров да му даде да стреля. Петров се съгласил и му предал пушката и патроните. Иванов произвел няколко изстрела и успял да отстреля двата елена - лопатари. С носения от Петров ловен нож двамата заедно одрали животните и разфасовали месото, което натоварили в носени от тях две раници. След това си тръгнали. Обадили се на свой познат да дойде, да ги прибере с автомобила си, без да го уведомят какво са направили. Когато последният дошъл, натоварили раниците с месото в багажника, а в колата Петров държал пушката разглобена в скута.

Около 22 часа същият ден, на влизане в селото, били спрени за полицейска проверка, при която полицейските служители открили в багажника на автомобила раниците с месото от убитите животни, а у Петров - ловната пушка и 6 бр. патрони, които останали неизползвани, както и ножа. Уведомили дежурен разследващ полицай, който дошъл на място и извършил оглед на автомобила и намереното в него, за който бил съставен протокол с фотоалбум към него. Петров и Иванов предали доброволно всеки своята раница с месото, а Петров и ловната пушка с 6-те броя патрони и ножа. Разпитани в хода на досъдебното производство след предявяване на обвинения, и двамата признали какво са направили и подробно описали случилото се.

Със заключения на експертизи било установено, че пушката представлява фабрично произведена ловна пушка едноцевка, годна за произведе изстрел и поражая цели, патроните представляват годни боеприпаси, подлежащи на контрол по Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, а стойността на двата

убити елена - лопатари като трупно месо възлиза на 240.57 лв., която Петров и Иванов заплатили.

До момента и двамата, пълнолетни граждани, не били осъждани, нито освобождавани от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по реда на чл. 78а от НК.

По смисъла на Закона за лова и опазване на дивеча еленът - лопатар е едър дивеч.

ВЪПРОСИ:

1. Осъществяват ли действията на Петър Петров и Иван Иванов от обективна и субективна страна признаците на престъпления по НК ? Ако отговорът е положителен, на кого и по кои текстове от НК следва да бъдат повдигнати обвинения ?
2. От кой момент, по силата на кой акт и на какво основание е налице образувано досъдебно производство ?
3. Допустимо ли е в случая приложението на всяко едно от особените производства по глава XXVII, XXVIII и XIX от НПК ?
4. Има ли вещи, които са предмет на извършено престъпление, или средство за извършването му ? Кои са те и по отношение на кои престъпления ? Как следва да се произнесе съдът за тях ?

ОТГОВОРИ:

Въпрос №1:

1. Петър Петров е извършил 2 престъпления:

- престъпление по чл.237 ал.1 вр. чл.20 ал.4 вр. ал.1 от НК:

В съучастие като помагач с Иван Иванов /извършител/ чрез набавяне на средства - предоставил едноцевна ловна пушка и ловни патрони, умишлено улеснил извършителя, без надлежно разрешение да убие едър дивеч - 2 бр. елени - лопатари на обща стойност 240.57 лв.

- престъпление по чл.339 ал.1 от НК:

Без надлежно разрешение държал огнестрелно оръжие-фабрично произведена ловна пушка едноцевка кал.16x70 и боеприпаси за същата - 12 бр. ловни патрони.

2.Иван Иванов е извършил едно престъпление:

По чл.237 ал.1 вр. чл.20 ал.2 вр. ал.1 от НК:

В съучастие като извършител с Петър Петров /помагач/, без надлежно разрешително убил едър дивеч- 2 бр. елени- лопатари на стойност 240.57 лв.

Иван Иванов не е извършил престъпление по ч.339 ал.1 от НК, тъй като деянието му е несъставомерно - държането на пушката за кратък период от време с намерение само да стреля не съставлява „държане“ по смисъла на закона, а и не обосновава умисъл към престъпление по чл.339 ал.1 от НК.

Така по действителния казус се е произнесъл ВКС с Решение №161/28.04.2014 год. по н.д.№150/2014 год. – I н.о. В същия смисъл са още и Решение №119/27.02.1078 год. по н.д.№66/78 год. на I н.о. и Решение №118/3.05.2010 год. по н.д.№8/2010 год. на III н.о.

Въпрос №2:

От момента на извършването на оглед на автомобила, със съставянето на протокол за същия на осн. чл.212 ал.2 от НПК.

Въпрос №3:

3.1. Глава XXVII от НПК- Съкратено съдебно следствие.

Допустимо е и в двете му форми, но само по отношение и на двамата подсъдими едновременно, само ако и двамата направят искане за това и то за една и съща процедура – чл.371 т.1 или т.2 от НПК. Съкратено съдебно следствие по чл.371 т.2 от НПК е възможно, защото на досъдебното

производство са направили пълни самопризнания, които се подкрепят от събраните на досъдебното производство доказателства.

Ако на Иван Иванов е било повдигнато обвинение и в престъпление по чл.339 ал.1 от НК, както е по реалното дело, негово изявление, че желае съкратено съдебно следствие по реда на чл.371 т.2 НПК не е пречка за оправдаването му по това обвинение, тъй като се признават факти, а не вина. Така е приел и ВКС по горепосоченото решение.

3.2. Глава XXVIII от НПК- освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по реда на чл.78а от НК.

Предпоставки, които са налице:

- двамата са пълнолетни, неосъждани, щетите са възстановени, за престъплението по чл.237 ал.1 се предвижда лишаване от свобода до 1 година или глоба.

Предпоставки, които не са налице:

- За престъплението по чл.339 ал.1 се предвижда лишаване от свобода от 2 до 8 години- пречка по чл.78а ал.1 б."а" от НК.

- Петров е извършил две престъпления, т.е.- множество - пречка по чл.78а ал.7 от НК.

Пияно състояние като пречка не следва да се обсъжда, факти за надлежно установено наличие на такова по казуса не се съдържат.

За Иванов всички предпоставки по чл.78а от НК са налице. Въпреки това прокурорът не бил могъл да раздели производството и да внесе предложение само за него, защото деянието му е извършено в съучастие с лице, за което те не са налице.

Следва да се внесе обвинителен акт, а с присъдата съдът следва да приложи чл.78а от НК само по отношение на Иванов.

3.3.Глава XXIX от НПК- споразумение.

За Петър Петров е възможно решаване на делото със споразумение , ако се постигне съгласие по всички въпроси по чл.381 ал.5 от НПК. Щетите са възстановени.

За Иван Иванов споразумение за решаване на делото не бива да бъде одобрявано. По отношение на него като краен резултат наказателното производство следва да завърши с освобождаването му от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по реда на чл.78а от НК, което е най-благоприятно за деца, а това не може да стане по силата на споразумение. Тъкмо поради това чл.381 ал.2 от НПК предвижда, че споразумение не се допуска за престъпления по глава VIII, раздел IV от НК, която именно е „Освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание“.

Въпрос №4:

4. Относно престъплението по чл.237 ал.1 от НК:

Пушката и патроните - средство за извършване на престъплението, месото- предмет на престъплението.

Относно престъплението по чл.339 ал.1 от НК:

Пушката и патроните - предмет на престъплението.

Всички следва да се отнемат в полза на държавата. В реалното дело е било постановено унищожаване на месото още на ДП, защото е било преценено, че е биологичноопасен отпадък.

Ножът не е нито предмет, нито средство. Използван е за разфасоване на месото, но към този момент изпълнителното деяние по чл.237 ал.1 от НК е напълно завършено. Притежаването му не е забранено и не е под разрешителен режим. Следва да се върне на собственика. Така е и по реалното дело.

Криминална касса Ж. Ж

КАЗУС

№ 1

През месец Октомври 2021 г. Людмил Тимков уговорил своя приятел Руен Янчев да вземе участие при извършване на кражба от къщата на Здравко Здравков от гр. Самоков, където собственикът държи злато и други ценности. Предложил на Янчев да го вози и охранява при извършване на кражбата. Съобщил му, че познава Стоян Стоянов, който е собственик на заложна къща и след това, може да говори с него, за да го убеди да продаде откраднатото.

На 05.10.2021 г., около 14:00 часа Руен Янчев паркирал лекия автомобил на Тимков в близост до набелязаната къща в гр. Самоков. Руен Янчев останал в колата да наблюдава пътя към къщата. Людмил Тимков стигнал до оградата на къщата, бръкнал с ръка през решетката на входната врата, отключил с ключа, който бил от вътрешната страна и влязъл в двора. Забелязал, че прозорецът на втория етаж не е добре затворен. Взел стълба, оставена подпряна на бараката в двора, сложил я под прозореца, изкачил се по нея и с натиск успял да го отвори и така влязъл в къщата.

Междувременно Руен Янчев видял полицейски автопатрул да се движи по улицата, обадил се по мобилния си телефон да предупреди Тимков и напуснал мястото пеш, като оставил автомобила с ключовете на таблото. Людмил Тимков останал в къщата, докато отмени автопатрула. След това открил в спалнята касета със златни накити и паспортите на собственика и неговата съпруга. Същият отишъл веднага до заложната къща, с оставения от Руен Янчев автомобил. Предоставил на Стоянов откраднатите златни накити, като му заявил, че са собственост на баба му. На 07.10.2021 г. вещите били иззети от заложната къща от разследващ полицай от РУП-Самоков, с което започнало досъдебното производство.

Тимков бил привлечен в качеството на обвиняем и му била наложена мярка за неотклонение „парична гаранция“. По искане на прокурора първоинстанционният съд взел мярка за обезпечаване на конфискацията, включително по отношение на МПС на Тимков, което било иззето като веществен доказателство по делото. По искане на пострадалия съдът наложил мярка за обезпечаване на направените разноси върху паричната сума, представена като гаранция.

В хода на досъдебното производство била назначена съдебно-оценъчна експертиза, която установила, че стойността на отнетото имущество, включващо златни накити на стойност 46 000 лева и 400 лева - стойността на двата паспорта, които били издадени с експресна поръчка. Понеже вещото лице не оценило стойността на един от предоставените обекти – златен пръстен, разследващият полицай назначил повторна експертиза на друго вещо лице, което го оценило на стойност 200 лева.

На 10.12.2021 г. поради необходимост да бъде разпитан нов свидетел, разследващият полицай направил искане за удължаване срокът на разследването. Наблюдаващият прокурор на основание чл. 196, ал. 1, т. 4 НПК, отстранил разследващият орган, отказал да удължи срока за разследване и дал указания да се предяви разследването. След получаване на делото, той сам разпитал свидетеля и веднага внесъл делото в съда.

Прокурорът внесъл обвинителен акт в съда за противозаконно отнетите златни накити и паспорти. Седем дни след уведомяване на пострадалите за насроченото разпоредително заседание в съда постъпила молба за предявяване на граждански иск за претърпени имуществени вреди, който не бил уважен, защото бил изтекъл седемдневният срок по чл. 247 б, ал. 4 НПК.

В съдебно заседание подсъдимият направил искане делото да се разгледа по реда на Глава двадесет и седма от НПК. Поискар предварително да бъде изслушан, при което признал изцяло фактите в обстоятелствената част на обвинителния акт, съгласил се да не се събират доказателства по отношение на тях. По реда на Глава двадесет и седма от НПК съдът наложил максимално наказание от 15 г. поради липсата на смекчавачи и наличието на многобройни отегчавачи отговорността обстоятелства.

ВЪПРОСИ

1. Кои от посочените лица в казуса са извършили престъпление? /Дайте правна квалификация на извършените от тях престъпления, като ги опишете словесно и цифрово. Имайте предвид, че МРЗ за този период е 650 лв./
2. Допуснати ли са процесуални нарушения при налагане на обезпечителните мерки? /мотивируйте отговора си/.
3. Допуснати ли са процесуални нарушения от страна на разследващия орган и прокурора, ако смятате, че са допуснати посочете техния характер и го обосновайте?
4. Допуснати ли са процесуални нарушения при конституиране на гражданския ищец?
5. Допуснато ли е нарушение при определяне на наказанието и има ли основание да се приложи чл. 197, т. 3 НК?

Казус №5

Подсъдимата М. Б. е родена на 16.08.2001г., неосъждана, когато била на 13г. и 10м., заживяла на семейни начала с П. Т., на 17г. Двамата живеели в дома на родителите ѝ на село, макар че той поддържал редовно връзка с единствения си жив роднина - майка си, давал ѝ пари, а тя искала да живеят в нейния дом в близкия град. Двамата често се карали от ревност и той я биел, за да спре, тя го заплашвала с нож. На 29.11.2015г., в дома на родителите ѝ, пред две от малолетните сестри на подсъдимата, те отново се скарали и Т. я ударил, тя му отвърнала и двамата се сбили, удряли си шамари, след като преустановили ударите, тя взела от масата кухненски нож и наръгала Т. в областта на сърцето, причинила му прободнопрорезно нараняване с дълбочина 9 см. Майката на подсъдимата била извикана от една от сестрите ѝ, видяла пострадалият да стои прав, да се олюлява и да вика, казал ѝ, че М. го наръгала и паднал на леглото. Бащата на М., заедно с неин братовчед, също дошли, обадили се на тел.112, след около 20 мин. Дошла линейка, но медицинските работници при качване на пострадалия в нея установили, че няма сърдечна дейност. На дошлите полицейски служители майката на подсъдимата предала нож със зацапвания, наподобяващи кръв и тъмна дреха, за което бил съставен протокол. Аутопсията установила, че смъртта на Т. се дължи на остро настъпила кръвозагуба вследствие ножовото нараняване на сърцето, което е причинено от един мушкащ удар с острие с дължина около 9 см, широчина не по-голяма от 10 мм. в най-широката част, с един остър режещ ръб и тъп гръб, с ширина около 1 мм. По отношение на трупа в линейката, както и в стаята, били извършени огледи на местопроизшествие на 29.11.2015г., а на следващия ден бащата на подсъдимата предал дрехите ѝ. От заключенията на двете психиатрично-психологически експертизи по отношение на Б. е установено, че към момента на деянието тя страда от лека умствена изостаналост, която не уврежда психично-правните ѝ възможности, тя е в състояние правилно да възприема, запаметява и възпроизвежда факти и обстоятелства, да дава обяснения и да участва пълноценно в наказателното производство, могла е да разбира свойството и значението на извършеното и е могла да ръководи постъпките си, към момента на деянието е проявила лекомислие и увлечение. Присъдата на първоинстанционния съд е постановена на 30.04.2018г.

Въпроси:

1. Каква е правната квалификация на извършеното /с аргументи/?
2. Кой първоинстационален съд е компетентен да разгледа делото и в какъв състав, кои са задължителните страни по делото и кои лица следва да бъдат призовани от съда?
3. Възможно ли е да се конституира граждански ищец и частен обвинител по делото, по какъв начин и до кой момент?
4. Какво може да бъде наложеното наказание, съответно приложими ли са разпоредбите на чл.66, ал.1 във вр. с чл.69, ал.1 от НК и чл.78А от НК?
5. Допустимо ли е да се разгледа делото по някоя от диференцираните процедури по НПК?